

maandblad • 60e jaargang • november 2015

koninklijke
metaalunie

METAAAL **11** & TECHNIEK

VAKBLAD VOOR HET MKB-METAAAL

TEQNOW 3D EVENT

smart
people
congres

powered by koninklijke metaalunie

THEMA: MACHINEBOUW

Van Raam
trotse winnaar

Smart
People
Award

lasersnijding-systeem.

Awardwinnaar Van Raam

12

Van Raam ontwerpt en produceert aangepaste, speciale fietsen voor personen met een beperking. Het bedrijf won de Metaalunie Smart People Award omdat het zich volgens de jury onderscheidt door het streven om een innovatieve, stabiele werkgever te zijn met goede arbeidsvoorwaarden en afwisselend werk.

specialisatie. Lees meer in de thema artikelen over machinebouw.

Smart People Congres

34

Mens en techniek vonden elkaar tijdens het Smart People congres dat begin deze maand plaatsvond bij Koninklijke Metaalunie. Met inspirerende presentaties en negen trotse districtswinnaars van de Smart People Award kon de dag al niet meer stuk.

Koninklijke Metaalunie

Koninklijke Metaalunie is de grootste Nederlandse ondernemersorganisatie voor het MKB-metaal. De ruim 13.000 aangesloten leden bieden werk aan zo'n 150.000 werknemers en realiseren een gezamenlijke omzet van ruim 22 miljard euro. Meer weten? Kijk op www.metaalunie.nl of bel 030 - 605 33 44.

4 • NOVEMBER 2015 • METAAL & TECHNIEK

Verder in dit nummer

Nieuws	8	Rechtmatig	5
Tegnow 3D Event	26	Product	5
Bondsraad	30	Kompetitie	5
Blik op Branches	42	Agenda	5
Vakkanjers	49	Op de markt	5

Interview

**AWARDWINNAAR
VAN RAAM**

TEKST: TONY VAN DER MEER
BEELD: SANDER VAN DER TORREN

‘Met betrokken mensen bedenkt je slimme oplossingen’

Waar zet je als trotste winnaar een gewonnen Award neer met als thema ‘techniek maakt het mogelijk maar de mens doet het’? Bij Metaalunie Smart People winnaar Van Raam vonden ze dat er maar één logische plek mogelijk was: in de kantine. Tussen alle medewerkers die zo’n belangrijk deel uitmaken van het enorme succes van het bedrijf uit Varsseveld. “Voor mij is het Award-thema samen te vatten met het woord aandacht”, zegt Marjolein Boezel, financieel/HRM directeur. “Iedereen die ons bedrijf bezoekt, vindt dat er een leuke sfeer hangt. Dat doe je met z’n allen”, vult Marnix Kwant, marketing-/e-businessmanager aan.

Van Raam ontwerpt en produceert aangepaste, speciale fietsen voor personen met een beperking. Het bedrijf won de Metaalunie Smart People Award omdat het zich volgens de jury onderscheidt door het streven om een innovatieve, stabiele werkgever te zijn met goede arbeidsvoorwaarden en afwisselend werk. ‘Zij heeft ontwikkeling hoog in het vaandel staan en zal haar medewerkers blijven stimuleren zich te ontwikkelen in alle facetten waar behoefte ontstaat’, omschreef juryvoorzitter Doekle Terpstra de motivatie voor het winnend bedrijf. Ook het breed besef voor het maatschappelijk belang en de goede samenwerking met het onderwijs van het bedrijf vond de jury overtuigend. Na de Award-pitch van drie minuten, nu het uitgebreide verhaal van het bedrijf.

Het eerste deel van het Award-thema stelt dat techniek het mogelijk maakt. Innovatieve techniek welteverstaan, in welke mate zijn jullie technisch innovatief?
Marnix: “Wij innoveren continu. Voor ons product, ons type fietsen, is bijvoorbeeld een standaard elektro systeem voor trapondersteuning niet voldoende. We hebben nu zelfs een trapondersteuning ontwikkeld met een bluetooth connection, waarbij de fiets wordt aangestuurd door je hartslag. Door ons soort product moeten we wel innoverend zijn en aan nieuwe dingen werken. Daarbij maken we ook gebruik van nieuwe technieken als lasrobots en 3D-printing voor de productie van prototypes en in de toekomst voor reguliere onderdelen.”

Geldt vernieuwend ook voor jullie manier van produceren?

Marjolein: “Ja. We zijn eerst bezig geweest het proces zo lean mogelijk te maken

STUDENTEN ZIJN ALS EEN FRISSE WIND

en nu richten we ons op QRM. Het leuke van dat soort processen is dat je het ook met de mensen van de werkvloer doorloopt. Je krijgt meer betrokkenheid en daar ontstaan de praktische ideeën. Een medewerker heeft al snel door wat zijn plek is in het hele proces en overziet veel sneller veranderingen.”

Marnix: “Onze markt, elke klant krijgt een unieke fiets, maakt massaproductie onmogelijk. Daarnaast willen onze dealers de fietsen steeds sneller ontvangen. Door deze twee factoren zijn we gedwongen onze productieproces voortdurend te optimaliseren en slimmer te gaan werken. Door onze doorlooptijd te verkorten is het productieproces de afgelopen jaren totaal veranderd.”

Wat opviel bij veel van de negen Award districtswinnaars was dat de medewerkers direct invloed hebben op welke machine er moet komen. Is dat bij jullie ook zo?

Marjolein: “Ja. In het proces van aanschaf van bijvoorbeeld een nieuwe spuitmachine worden de mensen betrokken die er mee moeten werken. Want zij moeten er mee gaan werken en hebben de praktijkervaring.”

Alles draait om betrokkenheid van de medewerkers. Hoe bewerkstelligen jullie dat bij het soms flinke aantal flex-medewerkers?

Marjolein: “Onze insteek is dat of je nu vast of flexibel bent, je hetzelfde wordt behandeld. En omdat het productieproces is opgeknipt in modules, kunnen mensen sneller ingewerkt worden. De mensen die hier vast werken zijn gewend aan het werken met flexibele medewerkers.”

Marnix: “En ze worden ook bij andere activiteiten betrokken, zoals een zomerborrel.”

Van Raam is ook zeer bezig met het opleiden van personeel en de contacten met de onderwijswereld...

Marjolein: “Opleiden hebben wij altijd erg belangrijk gevonden. Omdat je bedrijf zich continu ontwikkelt, verwacht je dat ook van je mensen. Als je als werkgever jonge mensen kunt enthousiasmeren voor de techniek is dat positief. Je moet als bedrijf niet alleen je product promoten maar ook jezelf als werkgever. Wij hanteren de stelling dat personeel en klanten de ambassadeurs zijn voor Van Raam. Toekomstige werknemers kijken bij een keuze voor een werkgever naar alle aspecten van het bedrijf en zeker niet alleen meer naar het salaris.”

Marnix: “Een probleem in de Achterhoek is dat vmbo-praktijklokalen niet meer up-to-date zijn. Dus vindt een deel van de praktijklessen hier plaats. Verder is samen met drie andere bedrijven een apart innovatiecentrum, Innovar, opgericht waar gelijktijdig meerdere hbo/vwo-studenten vanuit verschillende studierichtingen opdrachten uitvoeren.”

Marjolein: “Studenten zijn als een frisse wind: ze kijken op een andere manier naar zaken. Niemand van de vaste mensen ziet dat als een bedreiging. Ze blijven hierdoor flexibel in hun denken.”

Marnix: “Maar ook de mix van verschillende leeftijden bij ons werkt positief. Ouderen staan open voor nieuwe inzichten en jongeren vallen terug op de ervaring van de oudere generatie. Die accepteren elkaar prima.”

Tot slot: wat is jullie ambitie?

Marjolein: “Wereldmarktleider worden.”

Marnix: “Maar wij zijn voortdurend bezig met het bijstellen van onze ambities en plannen. Dat hangt ook van innovaties en je baseert die plannen deels ook op de feedback van medewerkers.”

SMART
PEOPLE
EVENT

BEELD: NFP

VAN RAAM WINT METAALUNIE SMART PEOPLE AWARD

Nieuwe technologie kan niet zonder slimme mens

Mens en techniek vonden elkaar tijdens het Smart People Congres dat begin deze maand plaatsvond bij Koninklijke Metaalunie. Met inspirerende presentaties en negen trotse districtswinnaars van de Smart People Award kon de dag al niet meer stuk: kroon op het geheel was de uitreiking van de Smart People Award aan Van Raam bv uit Varsseveld.

Van Raam bv ontving de Metaalunie Award uit handen van de juryvoorzitter Doekle Terpstra. Metaalunie voorzitter Fried Kaanen overhandigde het winnende bedrijf een cheque ter

waarde van € 5.000. Van Raam ontwerpt en produceert aangepaste c.q. speciale fietsen voor personen met een beperking. Het bedrijf won de Metaalunie Smart People Award omdat het zich

volgens de jury onderscheidt door het streven om een innovatieve, stabiele werkgever te zijn met goede arbeidsvoorwaarden en afwisselend werk. "Zij heeft ontwikkeling hoog in het vaandel staan en zal haar medewerkers blijven stimuleren zich te ontwikkelen in alle facetten waar behoefte ontstaat", aldus Terpstra. Ook het breed besef voor het maatschappelijk belang en de goede samenwerking met het onderwijs van het bedrijf vond de jury overtuigend. Van Raam was een van de drie genomineerden die kort

De negen districtswinnaars.

daarvoor gekozen waren uit negen eerder geselecteerde districtswinnaars. De jury noemde de drie genomineerde bedrijven Itter bv (Hardenberg), Dynobend (Haaksbergen) en winnaar Van Raam bv 'drie echte winnaars' en vond dat met de negen districtswinnaars alleen maar 'winnaars in de zaal zaten'. Alle negen districtswinnaars waren voorafgaand aan het middagprogramma al beloond met een 'kleine' Award.

MET PLEZIER WERKEN

De uitreiking van de Award vond plaats tijdens het mini-congres Smart People. Het programma moest door ziekte van beoogd dagvoorzitter Ruud Veltenaar enigszins omgebouwd worden. Directeur Beleid Jos Kleiboer nam de taak van dagvoorzitter op zich en sprekers als Martijn Wisse, hoogleraar Biorobotica en Willem de Lange, lector HRM bij Avans Hogeschool, kregen meer de ruimte voor hun presentaties. De Lange, medeauteur van een door Metaalunie en FME uitgegeven reeks boekjes over duurzaam inzetbaarheid, onderschreef het Award-motto 'techniek maakt het mogelijk, maar de mens doet het', met 'het succes van innovatie hangt voor 25 procent af van techniek, maar 75 procent van de mens'. Hamvraag daarbij is volgens hem 'hoe om te gaan met het menselijk kapitaal?' De Lange: "Of beter gezegd: hoe zorgen we er voor dat mensen duurzaam inzetbaar zijn?"

'Het is een verhaal van kansen en bedreigingen'

Medewerkers moeten gemotiveerd blijven en met plezier werken, maar ook voldoende opge-

leid zijn om mee te kunnen gaan met de veranderingen die plaatsvinden. Het doel van duurzame inzetbaarheid is dan ook medewerkers competent, betrokken, tevreden, vitaal en daarmee productief te houden." Volgens De Lange moeten werkgevers aan de slag met het onderwerp sociale innovatie op twee niveaus: individueel (functioneringsgesprekken) en collectief (toolbox meetings). "Leidinggevenden moeten de dialoog aan gaan met de medewerkers", stelde De Lange. "Door dit overleg creëert de werkgever de basis voor sociale innovatie. En dat laatste is weer een kwestie van balans tussen dat wat werkgevers willen en wat werknemers willen." De Lange adviseerde de bedrijven een andere manier van leidinggeven te gaan hante- ren: "Uitgangspunt is dat het bevorderen van duurzame inzetbaarheid een wezenlijk onderdeel vormt van de bedrijfsvoering, omdat het mede bepalend is voor de continuïteit van het bedrijf. Het is dan ook de verantwoordelijkheid van het management om hierop te sturen. Dit vereist leiderschap. En duurzaam inzetbaarheidsbeleid begint met inzicht. Inzicht in hoe het personeelsbestand eruit ziet", aldus De Lange.

I, ROBOT

Na de pitches van de drie genomineerde bedrijven, nam Martijn Wisse het podium over. De hoogleraar Biorobotica begon met het in een glazen bol kijken naar de toekomst van robots. De eerste voorspelling was dat de robot het denkniveau bereikt van de mens. "Vervolgens geef je die eerste generatie kunstmatige intelligentie de opdracht om een nog slimmere robot te maken. En die slimmere robot geef je vervolgens dezelfde opdracht", vertelde Wisse. "Dan ontstaat er een super intelligente robot die je

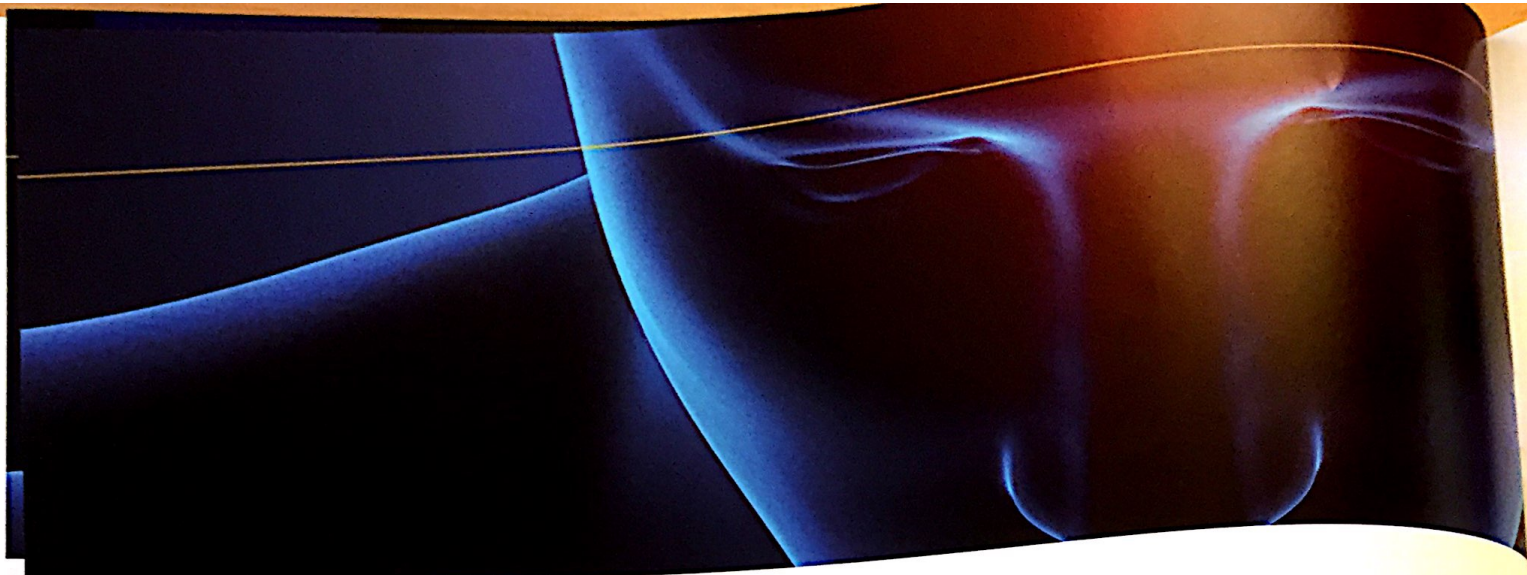

Juryvoorzitter Doekle Terpstra (links) en dagvoorzitter Jos Kleiboer.

Het event zette het MKB-metaal in de etalage.

onder controle moet zien te houden." Het lijkt het scenario van de film 'I, Robot' met één geruststelling daarbij: het gaat volgens Wisse pas op zijn vroegst spelen vanaf 2050. Zijn tweede voorspelling (of eigenlijk scenario) was die van de veronderstelling dat robots werk gaan overnemen en werkgelegenheid op de tocht komt te staan. Wisse refereerde aan de uitspraken die minister Asscher een jaar geleden deed. "Het is een verhaal van kansen en bedreigingen, maar de pers pikte alleen de bedreigingen eruit", zei Wisse. "Als je robots gaat gebruik

ken, behoud je juist werkgelegenheid in de hele keten. Met robots kun je efficiënter werken en blijf je dus concurrerend."

VIEREN

Zijn derde voorspelling baseerde hij op CBS cijfers die voor 2035 voorzien dat tegenover twee werkenden één bejaarde staat. "Dat betekent aan een kant dat er in de zorg enorme behoefte zal komen aan robots die een deel van de zorgtaak kunnen overnemen of ontlasten en aan de andere kant dat die twee werkenden hun werk

efficiënter kunnen verrichten", concludeerde Wisse. Hij verhaalde verder over ontwikkelingen als 3D-camera's, lerende systemen en motion planning. Meer daarover in het volgende nummer. Vlak voordat de winnaar van de Smart People Award bekend werd gemaakt, gaf Allard Droste, mededirecteur Aldowa bv en winnaar van de Metaalunie New Business Award 2014, de Award-winnaar van 2015 de simpele tip mee: "Vergeet niet de Award te vieren. Laat de buitenwereld weten dat je de winnaar bent want de impact ervan is bijzonder groot."•

Willem de Lange: 'Leidinggevendens moeten de dialoog aangaan met hun medewerkers.'

Martijn Wisse: 'Met robots behoud je juist werkgelegenheid.'

Winnaar van Raam krijgt een cheque overhandigd van Metaalunievoorzitter Fried Kaanen